

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Høringsnotat

Vår ref
07/1758

Dato
27. februar 2015

UTKAST TIL FORSKRIFT OM BESKYTTELSE AV MINDREÅRIGE MOT SKADELIGE BILDEPROGRAM MV

1. INNLEDNING

Stortinget vedtok i desember 2014 Kulturdepartementets forslag til lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram¹, jf. Prop. 123 L (2013-2014) og Innst. 65 L (2014-2015) Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen.

Beskyttelsesloven (lov av 6. februar 2015 nr. 7) innebærer en oppdatering, samordning og forenkling av reglene om beskyttelse av mindreårige mot skadelig medieinnhold som i dag finnes i film- og videogramloven² og i kringkastingsloven³. Loven vil erstatte gjeldende beskyttelsesregler når den trer i kraft, og innebærer en mer plattformnøytral regulering på området. Dessuten innebærer loven ny gjennomføring av beskyttelsesregler i EU-direktivet om audiovisuelle bestillingstjenester⁴ (AMT-direktivet).

De viktigste plattformene som formidler levende bilder omfattes av beskyttelsesloven, dvs.

- Fjernsyn
- Audiovisuelle bestillingstjenester (Video On Demand, inkl. enkelte nettavisers tv-tjenester)
- Fremvisning ved allmenn sammenkomst (inkl. kinovisning, men også annen visning i det offentlige rom, eks. i butikker, SFO/skole/barnehage mv.)
- Tilgjengeliggjøring av videogram (inkl. salg, gratis distribusjon eller utleie av DVD/Blu-ray)

Det er lovfestet tre konkrete beskyttelsestiltak som bransjeaktører og andre plikter å iverksette for å beskytte mindreårige mot skadelig innhold:

- En plikt til å sette aldersgrense på bildeprogrammer
- En plikt til å informere om aldersgrensen
- En plikt til å iverksette beskyttelsestiltak, inkl. å sikre at fastsatte beskyttelsestiltak overholdes

¹ Lov av 6. februar 2015 nr. 7 om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.

² Lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram

³ Lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester

⁴ Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council of 10 March 2010

I tillegg er nye aldersgrenser blitt vedtatt. De nye aldersgrensene er *tillatt for alle, 6 år, 9 år, 12 år, 15 år og 18 år.*

Det er foreløpig ikke bestemt når beskyttelsesloven vil tre i kraft. Ikrafttredelse er avhengig av at enkelte forskriftsbestemmelser kommer på plass, noe som krever høring (se punkt 2 nedenfor).

For nærmere informasjon om innholdet i beskyttelsesloven, bakgrunn for lovforslaget, gjeldende rett mv. vises det til Prop. 123 L (2013-2014) *Lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.* i sin helhet.

2. TEMA FOR HØRINGEN

Beskyttelsesloven inneholder en rekke forskriftshjemler. Etter departementets vurdering bør myndighetene på de fleste punktene avvente erfaringene med praktiseringen av loven før nærmere forskriftsregulering vurderes.

Enkelte forskriftsbestemmelser bør imidlertid foreligge før beskyttelsesloven kan tre i kraft. Dette gjelder i første rekke regler om filmkontrollavgiften (§ 5), gradert vannskille (§ 8), klage (§ 16), overtredelsesgebyr (§ 19) og tvangsmulkt (§ 20).

Departementet legger med dette frem forslag til forskrift (beskyttelsesforskriften) med forskriftsbestemmelser knyttet til nevnte lovhjemler.

3. FILMKONTROLLAVGIFTEN

Etter beskyttelsesloven § 5 skal Medietilsynet forhåndskontrollere alle kinofilmer som skal vises ved allmenn sammenkomst for å fastsette aldersgrenser på filmene. Kinofilmer som bare skal vises for personer over 18 år, kinofilmer som skal vises under filmfestivaler og lignende kulturarrangementer og bildeprogrammer som er lokalt produsert stoff er unntatt fra kravet om forhåndskontroll. Den som vil ha et bildeprogram vurdert av Medietilsynet, skal betale en avgift som blir fastsatt av departementet. Bildeprogramdistributører av kinofilm betaler denne filmkontrollavgiften for arbeidet Medietilsynet gjør med å aldersklassifisere kinofilmer.

Grunnlaget for beregning av avgiften for en aldersklassifisert film, er billettinntektene i 30 dager fra premieredato fratrukket moms. Avgiften regnes ut fra en prosentsats av disse billettinntektene, p.t. 0,9 %. Det er innført en minsteavgift, p.t. på kr 3 000,- og en maksimumsavgift, p.t. på kr 70 000,-.

Departementet går inn for å gjøre unntak fra plikten til å betale filmkontrollavgift i følgende tilfeller:

1. Forfilm på kino

Dette unntaket gjelder kortfilmer som *ikke* er en del av hovedprogrammet. Utgangspunktet er at publikum betaler for å se hovedfilmen på kino. Det er derfor ikke knyttet en identifiserbar omsetning til forfilmen på samme måte som hovedfilmen som publikum betaler for å se. Da blir det heller ikke grunnlag for å beregne en filmkontrollavgift knyttet til forfilmen. Forfilmer er imidlertid definert som kinofilm etter beskyttelsesloven § 5, slik at unntaket gjelder kun betaling av avgiften og ikke aldersklassifisering. Denne typen forfilmer skal følgelig sendes inn til Medietilsynet for forhåndskontroll på vanlig måte. Forfilmer som fra distributørens side følger hovedfilmen og vil bli vist sammen med hovedfilmen ved all kinovisning, faller utenfor avgiftsunntaket og skal aldersklassifiseres sammen med hovedfilmen.

2. Kortfilmpakker distribuert gratis ut til kinoene av Norsk filminstitutt

Disse kortfilmpakkene er gratis for publikum, og da har det ikke skjedd en omsetning som det kan beregnes avgift fra. Departementet foreslår derfor at denne typen kortfilmpakker unntas fra avgiftsplikten. Kortfilmpakkene skal aldersklassifiseres av Medietilsynet på samme måte som forfilmer.

3. *Relansering eller fremvisning av tidligere oppsatte kinofilmer*

Filmer blir av og til relansert eller satt opp for kinovisning på ny. I slike tilfeller kan Medietilsynet bli bedt om å sette ny aldersgrense på filmen. Årsaken kan være at filmens opprinnelige aldersgrense ble satt for mange år siden og det er grunn til å tro at filmen vil få en annen aldersgrense i dag, eller det gjaldt andre aldersgrensekategorier på tidspunktet filmen hadde sin opprinnelige premiere enn de gjeldende. En ny vurdering kan være påkrevet fordi det åpenbart vil være uheldig å vise filmen med 18-årsgrense eller med en gammel aldersgrense. I disse tilfellene mener departementet at det bør gis unntak fra kravet om å betale filmkontrollavgift. I utgangspunktet bør det ikke betales avgift for samme film⁵ flere ganger.

4. *Filmer som bare blir vist som skolekinoforestillinger og ikke som ordinære kinoforestillinger*

Ved skoleforestillinger er det knyttet en omsetning til forestillingene som genererer billettinntekter det kan beregnes avgift av. Det er imidlertid helt klart at ordinære kinofilmoppsetninger gir et bredere inntektsgrunnlag for beregning av avgiften enn skolekinoforestillinger med rabatterte billetter. Systemet for beregning av filmkontrollavgiften er videre tilpasset de ordinære, kommersielle oppsetningene. Det synes ikke rimelig at rene skolekinoforestillinger skal underlegges samme system for avgiftsberegning som kommersielle oppsetninger. Film på kino eller på annet visningssted (allmenn sammenkomst) som vises kun i skolekinosammenheng, og utenom ordinære visninger, bør etter departementets syn derfor fritas for avgift. Med et slikt unntak unngår man at avgiften virker som et hinder for å sette opp filmer på kino som *kun* vises i skolesammenheng.

4. UNNTAK FOR KRAV OM STATLIG FORHÅNSKONTROLL (FILMKLUBBER)

Filmklubbene er i dag ikke omfattet av bestemmelsene om forhåndskontroll i film- og videogramloven. Dette innebærer blant annet at visning av filmer for filmklubbenes medlemmer er unntatt krav om statlig forhåndskontroll etter film- og videogramloven. Årsaken er at denne formen for visning ikke anses å være «i næring», jf. film- og videogramloven § 5 første ledd. Dette medfører også at visning i filmklubber ikke belastes med avgift for forhåndskontroll etter forskrift om film og videogram § 4-5⁶. I tillegg kan det nevnes at forbudet i straffeloven 1902⁷ § 382 ikke gjelder for fremvisning i regi av en ikke-kommersiell filmklubb.

Ettersom beskyttelseslovens virkeområde ikke er begrenset til aktivitet som skjer «i næring», innebærer det at visninger av kinofilmer i filmklubber i utgangspunktet underlegges statlig forhåndskontroll, jf. beskyttelsesloven § 5 første ledd. Videre skal det svares avgift etter bestemmelsens fjerde ledd. Departementet legger til grunn at en slik kostnad vil kunne medføre problemer for driften av de ikke-kommersielle filmklubbene slik vi kjenner dem i dag.

⁵ Med «samme film» menes at det ikke er gjort innholdsmessige endringer i filmen som kan være relevant for aldersklassifiseringen.

⁶ Forskrift 20. desember 1999 nr. 1515 om film og videogram

⁷ Almindelig borgerlig Straffelov 22. mai 1902 nr. 10

Departementet ønsker å ivareta de ikke-kommersielle filmklubbene og sikre at de kan fortsette å fremme interessen for film som kunstnerisk uttrykksmiddel også etter at beskyttelsesloven trer i kraft. Departementet vil derfor foreslå at det gjøres et unntak for kravet om statlig forhåndskontroll for medlemsarrangement i regi av ikke-kommersielle filmklubber. Med ikke-kommersielle filmklubber menes i denne forstand en ideell og frivillig forening med filmvisning som hovedaktivitet. Formålet med aktiviteten er å fremme interessen for film som kunstart og forståelsen av film og dens funksjon i samfunnet, og driften har ikke et økonomisk siktemål. Med medlemsarrangement siktes det til fremvisninger i regi av filmklubben hvor kun klubbens medlemmer har adgang.

I tråd med formålet i beskyttelsesloven § 1 må unntak fra klassifiseringsplikten begrunnes ut fra en skadelighetsbetraktning. Departementet har her særlig lagt vekt på følgende:

- Erfaring tilsier at de fleste filmer som vises i filmklubber har vært underlagt statlig forhåndskontroll av Medietilsynet (eventuelt Filmtilsynet ved gamle filmer). Dersom filmklubbene viser filmer som ikke er blitt vurdert av tilsynet, setter de i dag en anbefalt aldersgrense. Mange av filmklubbene har følgelig erfaring med å aldersklassifisere innhold. Etersom det er et begrenset antall filmer som settes opp på filmklubber som ikke allerede er forhåndsvurdert, mener departementet at beskyttelsesaspektet ivaretas på en tilfredsstillende måte gjennom beskyttelsesloven § 6.
- I tillegg er det et moment at filmklubber normalt har 15-årsgrense for medlemskap, noe som innebærer at barn i utgangspunktet ikke vil ha tilgang til de fleste aktivitetene i regi av filmklubbene.

Informasjonsplikten i beskyttelsesloven § 7 samt beskyttelsestiltakene i kapittel 3 vil gjelde på vanlig måte også for ikke-kommersielle filmklubber. Unntaket er følgelig kun ment å gjelde for kravet om statlig forhåndskontroll og avgiftsplikten, ikke de øvrige plikter som fremgår av beskyttelseslovens regler.

5. GRADERT VANNSKILLE (FJERN SYN)

I henhold til gjeldende kringkastingsregelverk skal programmer som inneholder scener eller innslag som kan være skadelig for mindreårige, sendes på fjernsyn etter kl. 21.00 («vannskilleprinsippet»). Nyheter og aktualitetsprogram er unntatt denne bestemmelsen. Innhold i trailere, såkalte «egenpromoer», og reklameblokken omfattes også av vannskillereglene i kringkastingsregelverket.

Medietilsynet praktiserer i dag et «gradert vannskilleprinsipp»⁸ som ikke er direkte nedfelt i kringkastingsregelverket, men er basert på en fortolkning av kringkastingslovens formål med bakgrunn i barn og unges rettigheter etter barnekonvensjonen. Departementet har i lovproposisjonen vist til at også flere andre land har etablert ulike former for gradert vannskille og mener at dette gir tjenestetilbyderen større fleksibilitet med hensyn til programsetting enn ett enkelt vannskille kl. 21.00 gjør. Samtidig åpner et gradert vannskille for et mer mangfoldig innholdstilbud for eldre barn i tidsrommet før kl. 21.00, jf. barns konvensjonsfestede rett til informasjon.

Departementet mener at den graderte tilnærmingen til vannskillet bør ha en sterkere forankring enn forvaltningspraksis, og at prinsippet derfor bør fremgå klart av regelverket. Dette vil være klagjørende både for tjenestetilbyderne og for publikum. Det graderte

⁸ Innhold som tilsvarer aldersgrensene *Tillatt for alle* og *7 år* kan vises hele døgnet. Innhold tilsvarende *11 år* kan sendes etter kl. 19.00. Innhold som tilsvarer aldersgrensene *15 år* og *18 år* må sendes etter kl. 21.00 og før kl. 06.00.

vannskillet må videre tilpasses de nye aldersgrensene som innføres gjennom beskyttelsesloven.

Adgangen til å gi nærmere regler om gradert vannskille er hjemlet i beskyttelsesloven § 8 annet ledd, hvor det fremgår at departementet kan gi forskrift om «alderskontroll og andre beskyttelsestiltak». En nærmere presisering av hvilke minimumstiltak som må etableres på fjernsyn, fremgår av beskyttelsesloven § 9. I bestemmelsens annet ledd heter det at tjenestetilbyder ved blant annet valg av sendetid (vannskilletidspunkt) skal sørge for at mindreårige normalt ikke får tilgang til bildeprogram eller tilknyttet materiale⁹ med skadelig innhold. Nyhets- og aktualitetsprogrammer er unntatt fra krav om sendetidsregulering.

Ved fastsettelsen av et gradert vannskille er det to hensyn som i særlig grad må vektlegges. For det første barns krav på beskyttelse, jf. beskyttelseslovens formålsbestemmelse. For det andre barns rett til informasjon, slik det er nedfelt i barnekonvensjonen¹⁰. Dette er også hensyn som har vært vektlagt ved dagens graderte vannskille. Det kan følgelig være hensiktsmessig å se hen til det systemet som praktiseres i dag, for å vurdere om enkeltelementer kan videreføres også etter de nye aldersgrensene. I tillegg er det viktig å tilstrebe et system som er praktikabelt og lett tilgjengelig både for tjenestetilbyder, publikum og tilsynsorgan.

Dagens graderte vannskille innebærer at innhold som tilsvarer aldersgrensene *Tillatt for alle og 7 år* kan vises hele døgnet. Det er naturlig å trekke slutningen at dette prinsippet kan legges til grunn også for de to laveste aldersgrensene etter beskyttelsesloven; *Tillatt for alle og 6 år*. Departementet er imidlertid av den oppfatning at også programmer med 9-årsgrænse bør kunne vises hele døgnet, uten sendetidsbegrensning.

Når det gjelder 12-årsgrænse, er det grunn til å anta at den i stor grad vil erstatte dagens 11-årsgrænse. Departementet vil derfor foreslå at det skal være tillatt å vise 12-årsinnhold fra kl. 19.00. Da sikrer man at også de eldre barna kan få tilgang til relevant innhold på et tidspunkt hvor de fortsatt har mulighet til å se på tv, samtidig som de yngre barna er i ferd med å avslutte sin dag og også normalt er ivaretatt av sine foresatte.

Departementet ser ingen grunn til å endre på dagens regel om at 15-årsinnhold kan vises etter kl. 21.00. Denne delen av det graderte vannskillet er etablert gjennom flere års praksis, og er blitt ansett for å ivareta kravet til beskyttelse av barn i henhold til gjeldende regelverk. Departementet kan ikke se at beskyttelsesloven gir grunnlag for å endre dette.

Departementet vil imidlertid foreslå en endring når det gjelder visning av bildeprogrammer med 18-årsgrænse på fjernsyn. Denne typen innhold kan være så angstskapende og skremmende for barn og unge at det kan være grunn til å sikre at slike bildeprogrammer sendes på sen kveldstid. Eldre barn er normalt fortsatt oppe kl. 21.00 og bør derfor gis et ekstra vern. Departementet vil på denne bakgrunn foreslå at bildeprogrammer med 18-årsgrænse må sendes etter kl. 23.00.

Departementet mener det er hensiktsmessig å tydeliggjøre når på døgnet vannskillet «opphører». Etter dagens praksis opphører adgangen til å sende innhold med 15- og 18-årsgrænse kl. 06.00 den påfølgende dag. Fra dette tidspunkt må innholdet ha aldersgrensene *Tillatt for alle* eller *7 år*. I enkelte andre land, blant annet Storbritannia, må sendinger med 15- og 18-årsinnhold avsluttes kl. 05.30.

⁹ Med tilknyttet materiale menes innhold som tilgjengeliggjøres før, under eller etter et bildeprogram. Typiske eksempler er reklame, egenreklame og trailere. Med dette omfatter vannskilleregelen i beskyttelsesloven tilsvarende type innhold som gjeldende kringkastingsregulering.

¹⁰ FNs konvensjon om barns rettigheter 20. november 1989

Etter det departementet erfarer, begynner enkelte norske fjernsynskanaler med sendinger hvor barn er målgruppen kl. 06.00 om morgenen, særlig i helger. Også enkelte rettede kanaler¹¹ begynner å sende innhold for barn kl. 06.00. I en slik situasjon er det lite heldig at 15- og 18-årsinnhold kan bli sendt helt frem til kl. 05.59. For å ivareta formålet med beskyttelsesloven vil departementet foreslå at retten til å sende 15- og 18-årsinnhold opphører kl. 05.30, slik at det blir en automatisk sendetidspause på denne typen skadelig innhold den siste halvtimen før det kan forventes at barn sitter foran fjernsynsskjermen igjen.

Kort oppsummert innebærer departementets forslag at det graderte vannskillet (sendetidsregler for fjernsyn) etter beskyttelsesloven blir slik:

- Bildeprogram med aldersgrensene *Tillatt for alle, 6 år og 9 år* kan sendes hele døgnet
- Bildeprogram med *12-årsgrense* kan sendes i tidsrommet kl. 19.00-05.30
- Bildeprogram med *15-årsgrense* kan sendes i tidsrommet kl. 21.00-05.30
- Bildeprogram med *18-årsgrense* kan sendes i tidsrommet kl. 23.00-05.30

Tilknyttet materiale er ikke å regne som bildeprogram og er følgelig ikke underlagt en formell aldersklassifiseringsplikt. Sendetidsbegrensningene som er skissert ovenfor vil likevel i sin helhet gjelde også for tilknyttet materiale, jf. beskyttelsesloven § 9 annet ledd. Det vises også til uttalelsene i pkt. 6.7.3.2 i Prop. 123 L (2013-2014) *Lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.*

6. BESKYTTELSESTILTAK VED TILGJENGELIGGJØRING I AUDIOVISUELLE BESTILLINGSTJENESTER

Det følger av loven § 10 at tjenestetilbyder skal ”iverksette” tiltak som sikrer at mindreårige normalt ikke får tilgang til ”alvorlig skadelig innhold”. Når det gjelder ”skadelig innhold” innebærer bestemmelsen at tjenestetilbyder skal tilby tiltak ”som kan aktiveres av foresatte”.

Den eneste forskjellen på kravene til beskyttelsestiltak for alvorlig skadelig og skadelig innhold vil dermed være at det for alvorlig skadelig innhold må foreligge en teknisk sperre. Dette betyr i praksis at alvorlig skadelig innhold ikke kan ligge åpent tilgjengelig på tjenester underlagt norsk jurisdiksjon. Innhold som kan være skadelig, kan derimot ligge åpent tilgjengelig. Her kreves det at tjenestetilbyder tilbyr tekniske verktøy som kan aktiveres av foreldre eller foresatte og som gir mulighet til å tilpasse innholdet i tjenesten til barnets alder, jf. merknadene til § 10 i Prop.123 L (2013-2014).

Bestemmelsen følger opp AMT-direktivet artikkel 12, som pålegger medlemsstatene å treffe egnede tiltak for å sikre at audiovisuelle bestillingstjenester som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, mentale eller moralske utvikling bare blir gjort tilgjengelig på en måte som sikrer at mindreårige ”vanligvis ikke får tilgang” til slike programmer. Begrepet ”egne tiltak” er ikke nærmere definert i direktivet, men punkt 60 i fortalen inneholder eksempler på tiltak som kan benyttes, inkl. personlige identifikasjonsnumre (PIN-koder), filtreringssystemer eller merking.

Kravet i loven innebærer som nevnt at det ved formidling av alvorlig skadelig innhold må foreligge en sperre som er aktivert av tjenestetilbyderen, men som kan åpnes av foresatte. Den mest praktiske løsningen per i dag er trolig at mottaker/abonnent mottar en PIN-kode eller tilsvarende nøkkel som kan brukes til å låse opp sperret innhold. Departementet ser imidlertid ikke bort fra at det kan tenkes andre tekniske løsninger som gir tilsvarende sikkerhet for at mindreårige normalt ikke får tilgang til innholdet. Departementet foreslår derfor å stille krav

¹¹ Kanaler som er etablert i andre land, men som retter sine sendinger inn mot det norske tv-markedet

om at det skal foreligge et system med PIN-koder eller et andre løsninger som gir minst like god sikkerhet for at mindreårige normalt ikke får tilgang til alvorlig skadelig innhold.

Ut over dette ser departementet inntil videre ikke grunn til å innføre omfattende og detaljert regulering av den tekniske gjennomføringen av beskyttelsestiltak etter lovens § 10. Dette kan ev. vurderes på et senere tidspunkt dersom erfaringene med praktiseringen av loven tilsier at det er nødvendig.

Et annet spørsmål er om det i tillegg bør settes krav om systemer som kan sikre at PIN-kode e.l. ikke gis til mindreårige, f.eks. i form av kjøpssperrer. Kjøpssperrer er en mekanisme som hindrer muligheten til å gjennomføre en handel. Sperren kan gjelde enten betaling eller levering.

Departementet viser til at utgangspunktet etter vergemålsloven er at en mindreårig ikke selv kan foreta rettslige handlinger eller råde over sine midler, jf § 9. Som utgangspunkt vil det derfor være foreldrene som har rådigheten over den mindreåriges økonomi, inkludert ev. beslutninger om å anskaffe betalingskort eller mobiltelefon. Det vil derfor også ligge innenfor de foresattes myndighet og ansvar å føre kontroll med bruken av slike betalingsløsninger. Med mindre erfaringene med loven skulle vise noe annet, legger departementet derfor til grunn at behovet for ordninger med kjøpssperre eller andre tekniske tiltak er begrenset.

I tillegg er det en del tekniske utfordringer knyttet til krav om kjøpssperre e.l.:

Den mest utbredte betalingssperren har vært basert på at personer under 18 år ikke får anskaffet seg betalingskort som virker ved netthandel. Etter hvert tilbyr imidlertid stadig flere banker bankkort for barn ned til 13 år som kan brukes på netthandel. I tillegg er det ingen nedre aldersgrense for å bruke mobiltelefon, og dermed også laste ned betalingspliktige innholdstjenester.

Leveringssperre er en kontroll som skjer ved utsending av et produkt eller en tjeneste. Tjenestetilbyder sjekker her kundens alder opp mot folkeregisteret og stanser handelen dersom kunden ikke er gammel nok. Leveringssperren benyttes blant annet i fakturaløsninger. Også ordninger med leveringssperre har begrensninger. For eksempel tillater mange av aktørene som selger bildeprogram kjøp ved bruk av gavekort på Internett. Ved kjøp av gavekort i butikker registreres ingen informasjon om kunden. Når man bruker et gavekort ved kjøp eller bestilling hos en tjenestetilbyder, vil normalt tilbyder be om informasjon om kjøper i form av registrering eller opprettelse av profil. Det vil normalt ikke være kontroll med at opplysningene som registreres er riktige. En netthandelsaktør har dermed ingen reell mulighet til å vite hvem som faktisk betaler for handelen, og kan dermed ikke vite alder på personen som betaler. Både Visa og Mastercard tilbyr denne typen gavekort som i praksis fungerer som anonyme betalingskort.

Inntil videre foreslår departementet derfor ikke ordninger med kjøpssperre e.l.

7. BABYKINO

Etter forskrift om film og videogram § 5-3 annet ledd er det i dag et unntak fra reglene om aldersgrenser for såkalt «babykino». Unntaket innebærer at foreldre eller andre foresatte kan ta med seg barn under ett år på kinofremvisninger som er særskilt tilrettelagt for det, eksempelvis gjennom redusert lyd og svak belysning i kinosalen.

Departementet ønsker å videreføre denne særordningen også i beskyttelsesloven, og foreslår derfor et unntak fra reglene om alderskontroll og ledsagerprinsipp i beskyttelsesloven § 11 i beskyttelsesforskriften. Forskriftsbestemmelsen utformes i tråd med gjeldende unntaksregel i

forskrift om film- og videogram. Unntaket innebærer ingen realitetsendring sammenlignet med gjeldende rett, og skal forstås på samme måte som dagens regler.

Departementet presiserer imidlertid at bestemmelsen kun gir adgang til å ta med seg barn under ett år på slike «babykino»-forestillinger. Det er ikke adgang for foreldre og foresatte å ta med seg barn som er eldre enn ett år på slike visninger med mindre ledsagerregelen i beskyttelsesloven § 11 tredje ledd åpner for dette.

Lovens § 11 tredje ledd slår fast at ”*Ledsaget av foresatte eller andre i foresattes sted kan mindreårige gis adgang til fremvisninger med ett trinn høyere aldersgrense enn oppnådd alder tilsier.*” Bestemmelsen innebærer at alle barn under 6 år har adgang til kinofilmer med 6-årsgrense sammen med ledsager. Forskriftsbestemmelsen om ”babykino” vil derfor bare få selvstendig betydning for kinofilm med høyere aldersgrense enn 6 år.

8. KLAGE

Beskyttelsesloven § 16 fastsetter at klager over Medietilsynets enkeltvedtak etter loven skal behandles av Klagenemnda for mediesaker (Medieklagenemnda). Bestemmelsen gir hjemmel til å fastsette nærmere regler i forskrift om nemndas størrelse, sammensetning og oppgaver. Klagenemndas leder og nestleder fastsettes av Kongen.

Medieklagenemnda behandler i tillegg klager etter kringkastingsloven § 2-14 og etter medieeierskapsloven¹² § 8. Dagens klagenemnd er oppnevnt frem til 1. juli 2015.

Departementet har i Prop. 123 L (2013-2014) *Lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.* punkt 6.8.3 pekt på at det kan bli nødvendig å styrke Medieklagenemnda og nemndas sekretariat. Slik departementet ser det er det nødvendig at den formelle barnefaglige kompetansen i Medieklagenemnda styrkes. Det bør i forskrift til beskyttelsesloven presiseres at Medieklagenemnda må ha medlemmer med barnefaglig, mediefaglig og juridisk kompetanse når den skal behandle saker etter beskyttelsesloven.

En mulig løsning kan være at Medieklagenemnda styrkes med to eller flere medlemmer med den nødvendige kompetansen, slik at klagenemnda kan være beslutningsdyktig selv om ikke alle medlemmene er til stede. Klagenemnda kan på denne måten settes sammen av medlemmer med den relevante kompetansen i hver enkelt klagesak. Nemndas sekretær vil her kunne få i oppgave å kalle sammen medlemmer med den nødvendige fagkompetansen i hver klagesak.

I NOU 2014:11 *Konkurrans eklagenemnda – Etablering av et uavhengig klageorgan for konkurransesaker* drøftes spørsmålet om en felles sekretariatsfunksjon (eventuelt sammenslåing) av ulike klagenemnder ut fra en effektivitetsbetraktning.¹³ Medieklagenemnda blir her nevnt særskilt sammen med enkelte andre klagenemnder det vil kunne være aktuelt å vurdere.

9. SANKSJONER

9.1. Overtredelsesgebyr

Etter beskyttelsesloven § 19 kan Medietilsynet ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, og ved overtredelse av enkeltvedtak truffet i medhold av disse bestemmelsene. Overtredelsesgebyr ilegges den som er ansvarlig for overtredelsen. Vedtak om overtredelsesgebyr er grunnlag for utlegg.

¹² Lov 13. juni 1997 nr. 53 om eierskap i medier

¹³ Punkt 7.7

Departementet kan gi forskrift om ileggelse av overtredelsesgebyr, herunder om inndrivelse og betalingsfrist. Det kan i forskrift fastsettes at det skal betales renter. Departementet kan også gi forskrift om forhøyet gebyr ved gjentatte overtredelser.

Bestemmelsen i § 19 er i all hovedsak utformet etter modell av kringkastingsloven § 10-3 og bør, i den grad bestemmelsen er likelydende, forstås på samme måte.

Beskyttelsesloven § 19 åpner for at overtredelsesgebyr kan brukes som sanksjonsmiddel ved brudd på alle bestemmelsene i loven. En gjennomgang av beskyttelseslovens regler viser imidlertid at det er bestemmelsene som inneholder pliktregler det først og fremst er naturlig å sanksjonere med overtredelsesgebyr.

For det første mener departementet at det bør kunne ilegges overtredelsesgebyr for brudd på § 6 om fastsettelse av aldersgrense på andre bildeprogram enn kinofilm. Videre foreslår departementet at brudd på informasjonsplikten i § 7 og brudd på alderskontrolltiltakene mv. i kapittel 3, §§ 8-12 kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr. Til slutt foreslår departementet at brudd på oppbevarings- og utleveringsplikten i § 14, opplysningsplikten i § 15, samt beskyttelsesloven § 2 annet ledd og § 4, kan ilegges sanksjon i form av overtredelsesgebyr.

De øvrige bestemmelsene i loven omhandler forhold som lovens formål, virkeområde, aldersgrenser, Medietilsynets plikter, Medietilsynets uavhengighet, klageregler og sanksjonsbestemmelser. Dette er bestemmelser som ikke inneholder tydelige pliktregler for bransjen, og som dermed heller ikke er naturlig å sanksjonere med overtredelsesgebyr.

Av hensyn til forutsigbarhet og behovet for tydelige rammevilkår for bransjen, foreslår departementet at beskyttelsesforskriften angir hvilke bestemmelser i loven og forskriften hvor det kan ilegges overtredelsesgebyr ved brudd.

Kringkastingsregelverket inneholder et tredelt system for beregning av overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr beregnes etter lytter-/seertall i medhold av kringkastingsforskriften¹⁴ § 10-1, fastsettes skjønnsmessig etter samme forskrift § 10-2, og regler for standardisert fastsettelse finnes i forskriften § 10-3.

Departementet mener at forutsetningen om at beskyttelsesloven § 19 bør forstås på samme måte som kringkastingsloven § 10-3, ikke er til hinder for at det kan nedfelles særlige regler for beregning av gebyr i forskrift til beskyttelsesloven som er tilpasset de plattformer som er underlagt den reguleringen. Det sentrale er at selve lovhjemmelen tolkes likt i den grad bestemmelsene er likelydende. Hensynet til kringkasterne og bestillingstjenestene tilsier imidlertid at kjernemomentene ved beregning av overtredelsesgebyr etter kringkastingsforskriften videreføres til beskyttelsesforskriften i den grad det er hensiktsmessig. Ettersom beskyttelsesloven og beskyttelsesforskriften omfatter flere plattformer enn kringkastingsregelverket, må det likevel være adgang til å vektlegge andre momenter enn de som fremgår av kringkastingsforskriften, dersom det er nødvendig for å sikre en god og helhetlig modell for beregning av overtredelsesgebyr etter beskyttelsesregelverket.

Departementet mener at et tredelt system for fastsettelse av overtredelsesgebyr slik vi har i kringkastingsforskriften, ikke er hensiktsmessig å innføre på nåværende tidspunkt i beskyttelsesforskriften. Departementet foreslår at overtredelsesgebyr beregnes skjønnsmessig i hver konkrete sak. Ved fastsettelse av overtredelsesgebyret legges det blant annet vekt på overtredelsens art, overtredelsens grovhet, økonomiske fordeler ved overtredelsen og den ansvarliges betalingsevne. Ettersom beskyttelsesloven omfatter svært ulike pliktsubjekter, bør Medietilsynet kunne vektlegge de momenter som er relevant i den konkrete saken.

¹⁴ Forskrift 28. februar 1997 nr. 153 om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester

Med «overtredelsens art» siktes det her til hvilke(n) pliktbestemmelse(r) som ikke er overholdt. Med «overtredelsens grovhet» menes særlig overtredelsens omfang, herunder grovheten innenfor den bestemmelsen som er overtrådt, om én bestemmelse er brutt flere ganger, om samme handling medfører brudd på flere bestemmelser og/eller flere plattformer mv.

Dersom overtredelsen innebærer noen form for økonomisk fordel, vil også dette være et sentralt moment ved utmålingen av overtredelsesgebyret. Med «økonomisk fordel» siktes det blant annet til besparelser, inntjening og annen økonomisk gevinst for den ansvarlige som følge av overtredelsen. Det er i denne sammenheng grunn til å fastholde gjeldende praksis i kringkastingsregelverket¹⁵, slik at et overtredelsesgebyr som hovedregel bør være noe høyere enn den økonomiske fordel som er oppnådd.

For å vurdere «den ansvarliges betalingssevne» skal det for foretak tas utgangspunkt i siste tilgjengelige årsregnskap. Overtredelsesgebyret begrenses oppad til kr 2 000 000,-, noe som er i tråd med tilsvarende regler i kringkastingsforskriften § 10-2.

Lovens § 19 om overtredelsesgebyr presiserer ikke noe skyldkrav. Bestemmelsen er imidlertid utformet etter modell av tilsvarende bestemmelse i kringkastingsloven og må forstås på same måte. Etter dette må Medietilsynet foreta en konkret vurdering i hver enkelt sak av om det er rimelig å fatte vedtak om administrativ sanksjon. Er den ansvarlige en fysisk person, vil det derfor ikke bli gitt sanksjon hvis regelbruddet er unnskyldelig og den ansvarlige ikke kan bebreides. Når den ansvarlige for et regelbrudd er et foretak, blir ansvaret etter reglene nærmest objektivt. Etter reglene vil foretaket bli ansvarlig når et regelbrudd er gjort på foretakets vegne. Foretaket blir ansvarlig selv om ingen enkeltperson har utvist skyld eller ingen skyldig enkeltperson kan utpekes. Force majeure vil alltid fritta den ansvarlige for ansvar.

Beskyttelsesloven § 19 gir også hjemmel til å gi regler i forskrift knyttet til forhøyet overtredelsesgebyr og betalingsfrist mv. Departementet foreslår å ta inn slike bestemmelser i beskyttelsesforskriften. Bestemmelsene foreslås utformet etter modell av kringkastingsforskriften § 10-4 og § 10-6. Når det gjelder forholdet til gjentatte overtredelser etter bestemmelsen om forhøyet overtredelsesgebyr, vil imidlertid departementet foreslå at tidsrommet på 36 måneder i kringkastingsforskriften reduseres til 18 måneder i beskyttelsesforskriften. Departementet antar at 18 måneder vil i vareta Medietilsynets behov for saksbehandlingstid, herunder fullendt klagesaksbehandling, samtidig som bransjeaktørens behov for forutsigbarhet hensyntas. Bestemmelsen om forhøyet overtredelsesgebyr antas i særlig grad å ha selvstendig betydning i tilfeller hvor det vil være aktuelt å ilegge overtredelsesgebyr som er høyere en maksimumsbeløpet som er angitt i beskyttelsesforskriften § 7. Bestemmelsen vil imidlertid kunne anvendes også i andre tilfeller hvor vilkårene er oppfylt.

Departementet minner for ordens skyld om at i saker der Medietilsynet overprøver beslutningen om aldersgrenser fastsatt av bildeprogramdistributør, vil det først være aktuelt å ilegge sanksjoner dersom bildeprogramdistributøren ikke innretter seg etter Medietilsynets omgjøringsvedtak, se lovproposisjonen pkt. 6.9.3.

9.2. Tvangsmulkt

Medietilsynet har i § 20 hjemmel til å ilegge tvangsmulkt ved brudd på bestemmelser i eller i medhold av beskyttelsesloven. Departementet kan gi forskrift om ileggelse av tvangsmulkt, herunder om vilkår for tvangsmulkt, om tvangsmulkens størrelse og om renter ved forsinket betaling.

¹⁵ Se Innst. O. nr. 34 (1993-94), s. 4.

Bestemmelsen er utformet i hovedsak likt som kringkastingsloven § 10-4, og i den grad lovbestemmelsene er likelydende, bør de forstås på samme måte. Det er ikke utformet nærmere forskriftsbestemmelse om tvangsmulkt med hjemmel i kringkastingsloven. Selv om flere av aktørene (kringkastere og bestillingstjenester) vil være regulert både gjennom kringkastingsloven og gjennom beskyttelsesloven, er ikke likebehandlingsprinsippet til hinder for at det kan nedfelles særlige regler for tvangsmulkt i beskyttelsesforskriften, jf. tilsvarende uttalelse under pkt. 8.1 om overtredelsesgebyr.

Departementet ser at det ikke vil være aktuelt å ilegge tvangsmulkt for samtlige pliktbestemmelser etter beskyttelsesloven. Forutsigbarhet for aktørene tilsier derfor at det i forskriften til beskyttelsesloven presiseres hvilke bestemmelser i loven og forskriften det skal kunne ilegges tvangsmulkt ved brudd på. Det bør også presiseres at tvangsmulkt kan ilegges ved brudd på plikter fastsatt i enkeltvedtak med hjemmel i disse bestemmelsene.

Departementet foreslår at tvangsmulkt for det første skal kunne benyttes ved brudd på bestemmelsen i beskyttelsesloven § 6 om fastsettelse av aldersgrense. Videre vil det etter departementets vurdering være aktuelt å ilegge tvangsmulkt for å sikre etterlevelse av beskyttelsesloven § 7 om informasjonsplikt. Tvangsmulkt vil også kunne være hensiktsmessig å benytte for å sikre etterlevelse av pliktene til beskyttelsestiltak på de ulike plattformene i beskyttelsesloven kapittel 3, §§ 8-12. Til sist foreslår departementet at Medietilsynet skal ha adgang til å benytte tvangsmulkt dersom ikke plikten til oppbevaring og utlevering av bildeprogram i § 14 etterleves, samt ved brudd på § 15 om opplysningsplikt og beskyttelsesforskriften § 2 annet ledd og § 4.

I praksis innebærer dette at tvangsmulkt kan ilegges ved overtredelse av de samme bestemmelsene som det kan gis overtredelsesgebyr for. For ordens skyld presiseres det at merknaden i siste avsnitt i pkt. 8.1 også gjelder ved sanksjon i form av tvangsmulkt.

Tvangsmulktens formål er å virke som et pressmiddel for å tvinge frem handlinger eller for å avslutte ulovlige forhold. Tvangsmulkt skal ikke benyttes som en etterfølgende reaksjon på et regelbrudd, og har derfor ikke et pønalt formål. Tvangsmulkt vil derfor kun være aktuelt å ilegge for plikter eller pålegg som ikke blir fulgt. Dersom en plikt ikke blir oppfylt til rett tid, kan Medietilsynet velge om det vil gi gebyr eller andre sanksjoner som en etterfølgende reaksjon. Det vil etter departementets syn ikke være i strid med forbudet mot dobbelstraff å benytte tvangsmulkt sammen med andre sanksjonsformer, jf. Ot.prp. nr. 76 (2004-2005) pkt. 2.4.5.

Når det gjelder utmåling av tvangsmulkten må denne etter departements syn skje ved en skjønnsmessig vurdering av Medietilsynet i hver enkelt sak. Pliktsubjektene etter beskyttelsesloven er svært ulike, og det vil være vanskelig å finne egnede utmålingsmomenter som kan benyttes for samtlige aktører. Ved utmålingen må Medietilsynet se hen til formålet med tvangsmulkten, slik at tvangsmulktens størrelse reflekterer at den skal fungere som et reelt pressmiddel for å oppfylle en plikt eller avslutte et ulovlig forhold. Ved bruk av en økonomisk sanksjon som en etterfølgende reaksjon, vil departementet peke på at det likevel kan være grunn til å ta hensyn til hva som er innbetalt i tvangsmulkt i de tilfellene tilsynet vurderer hva den ansvarlige har tjent på bruddet.

Departementet mener videre at det i forskriften bør fremkomme at det påløper renter ved forsinket betaling av tvangsmulkten etter forsinkelsesrenteloven.

10. ENDRINGER I ANDRE FORSKRIFTER

Ikrafttredelsen av beskyttelsesloven medfører også behov for en del endringer i forskriftene til film- og videogramloven og kringkastingsloven.

Film- og videogramforskriften

Det er nødvendig å oppheve de forskriftsreglene som er hjemlet i lovbestemmelser som nå er opphevet. Dette gjelder bestemmelsene om forhåndskontroll (§§ 4-2 til 4-5 og § 10-3), aldersgrenser (§§ 5-1 til 5-3) og Klagenemnda for film og videogram (§§6-1 til 6-3).

Bestemmelsene om filmregisteret (§§ 4-1 og 4-2 tredje ledd) og videogramregisteret (§§ 7-1 til 7-9) opprettholdes, i og med at de er knyttet til innkrevingen av avgift til Norsk kino- og filmfond, jf film- og videogramloven § 3. Henvisningen til Filmklagenemnda i § 4-2 tredje ledd må imidlertid endres til Medieklagenemnda. Bestemmelsene om merking av videogram opprettholdes også, med unntak av det som gjelder aldersgrenser og innholdskontroll, dvs §§ 8-2 og 8-3.

De vedtatte endringene i film- og videogramloven innebærer at plikten til å arkivere kopier av vurderte videogram i Norsk filminstitutt bortfaller. Teknisk kunne en tilsvarende bestemmelse forskriftsfestes med hjemmel i beskyttelsesloven § 14. Departementet ser imidlertid i utgangspunktet ikke noe stort behov for å opprettholde plikten og legger ikke fram noe forslag om dette. Departementet inviterer imidlertid høringsinstansene til å kommentere spørsmålet.

Kringkastingsforskriften

I kringkastingsforskriften må §§ 2-5 og 2-6 oppheves som følge av at regelverket om beskyttelse av mindreårige samles i beskyttelsesloven med forskrift. Det samme gjelder henvisningen til disse bestemmelsene i sanksjonsbestemmelsene i §§ 10-2 og 10-3.

11. OVERGANGSREGLER

Når beskyttelsesloven trer i kraft, vil det være behov for å etablere enkelte overgangsordninger for å sikre en smidig overgang fra gammel til ny regulering for de ulike bransjeaktørene. Lovens § 21 åpner for at Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene i loven til forskjellig tid.

Framvisning ved offentlig sammenkomst

For kinofilm er det særlig behov for en overgangsordning for filmer som er aldersklassifisert etter gjeldende lov før 1. juli, og fortsatt går på kino etter at beskyttelsesloven trer i kraft. Departementet ser to hovedalternativer og ber om høringsinstansenes innspill:

- a) Siden oktober 2014 har Medietilsynet vurdert alle filmer etter både nye og gamle aldersgrenser. Overgangen kan dermed løses ved at distributører sender tilsynet en liste over filmer som fortsatt går på kino etter 1. juli, men som er blitt vurdert etter gammel lov. Medietilsynet kan da fatte vedtak om ny aldersgrense etter ny lov uten nytt påsyn av filmen. Disse vedtakene vil kunne effektueres raskt.
- b) Fra et gitt tidspunkt kan Medietilsynets vedtak være todelt og både angi aldersgrense etter ny og gammel lov. Vedtaket basert på ny lov vil i så fall tre i kraft (og erstatte vedtaket etter film- og videogramloven) fra 1. juli 2015. Eventuell klagerett på aldersgrense etter beskyttelsesloven inntreer i så tilfelle ikke før vedtaket er gyldig.

For øvrig kan departementet ikke se behov for en overgangsordning for plikter knyttet til framvisning ved offentlig sammenkomst.

Omsetning av videogram

For omsetning av videogram kan det muligens være behov for en overgangsordning for å få tid til å endre systemer og rutiner for produksjon av omslag etter de nye reglene, jf loven § 7 andre ledd, bokstav d). Departementet fremmer ikke noe konkret forslag om dette, men ber om høringsinstansenes synspunkter.

Departementet legger til grunn at informasjonsplikten etter lovens § 7 vil gjelde videogram som lanseres på markedet etter at loven er trådt i kraft, jf at plikten er pålagt bildeprogramdistributør. Konsekvensen blir at man vil få en periode etter ikrafttredelsen av den nye loven hvor det omsettes videogram (DVD/Bluray) som er lansert under og merket i henhold til tidligere regelverk. Departementet antar at det vil dreie seg om en relativt begrenset periode, med unntak av annenhånds omsetning (dvs. brukmarkedet), og ser derfor ikke dette som noe stort problem.

Et annet spørsmål er tilfeller der tilsynet har satt en aldersgrense i medhold av film- og videogramloven, men der filmen ikke blir lansert på DVD/Bluray før etter ikrafttredelsen av beskyttelsesloven. I slike tilfeller vil det ikke være satt en aldersgrense etter beskyttelsesloven. Det vil dermed følge av lovens § 6 at grensen må settes av bildeprogramdistributør. Man kunne i slike tilfeller tenke seg en regel om at grensen ikke skal være lavere enn den grensen tilsynet satte for kinovisning ihht film- og videogramloven. Departementet ser imidlertid ikke behov for å regulere dette særskilt, og viser til at distributøren i dag står helt fritt til å sette aldersgrensen. Etter ikrafttredelsen av ny lov skal vurderingen derimot gjøres i henhold til lovens definisjoner av ”skadelig innhold” og ”alvorlig skadelig innhold” samt retningslinjer fastsatt av tilsynet.

Fjernsyn

Departementet ser ikke behov for overgangsregler ift reglene om vannskille og viser til at forslaget i høringsnotatet i hovedsak innebærer en videreføring av gjeldende rett.

Departementet ser i utgangspunktet heller ikke behov for overgangsregler når det gjelder plikten til aldersklassifisering og informasjonsplikt. Et mulig unntak kan være plikten til merking og/eller informasjon i elektroniske programguider (EPG), forutsatt at dette krever teknisk tilrettelegging. Departementet ber her om innspill fra høringsinstansene.

Audiovisuelle bestillingstjenester

Lovens § 10 pålegger tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester å etablere tekniske tiltak som kan sikre at mindreårige normalt ikke får tilgang til skadelig og alvorlig skadelig innhold. Departementet ser at det kan være behov for en overgangsperiode her, slik at de nødvendige systemene kan utvikles og iverksettes. En overgangsperiode kan ev. gjelde fram til 1. januar 2016. Departementet ber om innspill fra høringsinstansene om behovet for, og ev. lengden på, en overgangsperiode.

Departementet antar for øvrig at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester på tidspunktet for ikrafttredelse vil tilby større eller mindre kataloger med innhold som ikke er klassifisert etter de nye bestemmelsene. Departementet ser at det kan være et omfattende arbeid å klassifisere alt tilgjengelig innhold, og antar at det også her kan være behov for en overgangsperiode, for eksempel fram til 1. januar 2016.

12. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Forskriftsbestemmelsene som departementet foreslår i høringsnotatet inneholder nærmere presiseringer av enkelte bestemmelser i beskyttelsesloven. Det er likevel slik at ingen av forskriftsbestemmelsene pålegger verken Medietilsynet eller bransjeaktører plikter eller oppgaver som ikke allerede er beskrevet og omtalt i Prop. 123 L (2013-2014) *Lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv.*

Departementet viser derfor i sin helhet til redegjørelsen for økonomiske og administrative konsekvenser slik de er beskrevet i kapittel 8 i ovennevnte lovproposisjon.

UTKAST TIL FORSKRIFT OM BESKYTTELSE AV MINDREÅRIGE MOT SKADELIGE BILDEPROGRAM (BESKYTTELSESFORSKRIFTEN)

Hjemmel: Fastsatt av Kulturdepartementet dd.mm 2015 med hjemmel i lov 6. februar 2015 nr. 7 om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv. (beskyttelsesloven) § 5, § 8, § 16, § 19 og § 20.

§ 1 Forhåndskontroll av kinofilmer

Kinofilmer som fremvises under medlemsarrangement i regi av en ikke-kommersiell filmklubb unntas fra kravet om forhåndskontroll i beskyttelsesloven § 5 første ledd. Aldersgrense fastsettes i disse tilfeller av bildeprogramdistributør i tråd med reglene i loven § 6.

§2 Filmkontrollavgift

For forhåndskontroll av bildeprogram krever Medietilsynet inn en avgift som skal dekke inn kostnadene ved ordningen, jf. beskyttelsesloven § 5 fjerde ledd. Avgiften utgjør en proSENTSATS av netto omsetning ved fremvisningen av det aktuelle bildeprogrammet innenfor avgiftsperioden. Departementet fastsetter proSENTSATSEN samt minsteavgift og maksimumsavgift. Avgiftsperioden er 30 dager fra og med premieredagen.

Omsetning skal rapporteres til Medietilsynet straks etter utløpet av avgiftsperioden.

Avgift skal betales uten hensyn til hvilken avgjørelse Medietilsynet tar.

§ 3 Unntak fra kravet om å betale filmkontrollavgift

Følgende bildeprogram unntas fra kravet om å betale avgift for forhåndskontroll av kinofilm etter beskyttelsesloven § 5 fjerde ledd:

- a) forfilm på kino
- b) kortfilmpakker distribuert gratis ut til kinoene av Norsk filminstitutt
- c) relansering av tidligere oppsatte kinofilmer
- d) filmer som bare blir vist som skolekinoforestillinger og ikke som ordinære kinoforestillinger

Med forfilm menes her kortfilmer som ikke er en del av hovedprogrammet.

§ 4 Sendetidsregler for fjernsyn

Dersom det ikke er iverksatt tekniske tiltak etter beskyttelsesloven § 9 for å beskytte mindreårige mot bildeprogram eller tilknyttet materiale med skadelig innhold, skal tjenestetilbyder innrette sendingene i tråd med følgende sendetidsregler:

- a) bildeprogram og tilknyttet materiale med innhold tilsvarende aldersgrensene tillatt for alle, 6 år og 9 år kan sendes hele døgnet
- b) bildeprogram og tilknyttet materiale med innhold tilsvarende 12-årsgrense kan sendes i tidsrommet kl. 19.00-05.30
- c) bildeprogram og tilknyttet materiale med innhold tilsvarende 15-årsgrense kan sendes i tidsrommet kl. 21.00-05.30
- d) bildeprogram og tilknyttet materiale med innhold tilsvarende 18-årsgrense kan sendes i tidsrommet kl. 23.00-05.30

Nyhets- og aktualitetsprogrammer er unntatt fra sendetidsreglene i første ledd.

§ 5 Beskyttelsestiltak ved tilgjengeliggjøring i audiovisuelle bestillingstjenester

Tjenestetilbyder skal etablere et system med PIN-koder, passord eller andre løsninger som gir tilsvarende sikkerhet for at mindreårige normalt ikke får tilgang til alvorlig skadelig innhold.

§ 6 Babykino

Foreldre eller andre foresatte kan ta barn under ett år med på kinofremvisninger som er særskilt tilrettelagt for det, såkalt «babykino», selv om bildeprogrammet som blir vist har en høyere aldersgrense. Bestemmelsen i første punktum innebærer et unntak fra reglene om alderskontroll mv. i beskyttelsesloven § 11.

§ 7 Sammensetningen av Klagenemnda for mediesaker (Medieklagenemnda)

Ved behandling av klager over Medietilsynets enkeltvedtak etter beskyttelsesloven skal Medieklagenemnda bestå av medlemmer med barnefaglig, mediefaglig og juridisk kompetanse.

§ 8 Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av beskyttelsesloven § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 14 og § 15, beskyttelsesforskriften § 2 annet ledd og § 4 eller enkeltvedtak truffet i medhold av disse bestemmelsene, kan Medietilsynet ilegge den ansvarlige et overtredelsesgebyr som fastsettes skjønnsmessig.

Ved fastsettelsen legges det blant annet vekt på overtredelsens art, overtredelsens grovhet, økonomiske fordeler oppnådd som følge av overtredelsen og den ansvarliges betalingsevne.

Med «overtredelsens art» menes hvilken bestemmelse som ikke er overholdt.

Ved vurderingen av overtredelsens grovhet skal det blant annet legges vekt på overtredelsens omfang og alvorlighetsgrad, herunder om én bestemmelse er brutt flere ganger eller om samme handling medfører brudd på flere bestemmelser.

Ved vurdering av den ansvarliges betalingsevne skal det for foretak tas utgangspunkt i siste tilgjengelige årsregnskap.

Overtredelsesgebyr etter denne bestemmelsen er begrenset oppad til kr 2 000 000,-.

§ 9 Forhøyet overtredelsesgebyr

Ved gjentatte overtredelser av regelverket kan gebyrene etter § 7 forhøyes. Med gjentatte overtredelser skal forstås mer enn én overtredelse av regelverket innenfor en 18 måneders periode, enten ved flere overtredelser av samme bestemmelse eller overtredelser av ulike bestemmelser.

§ 10 Betaling av overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr forfaller til betaling tre uker etter at underretning om endelig vedtak i sak om ileggelse av overtredelsesgebyr er kommet fram til den ansvarlige.

Ved forsinket betaling av overtredelsesgebyr løper forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Er overtredelsesgebyr ikke betalt ved forfall etter første ledd, kan gebyr og renter inndrives fjorten dager etter at varsel om inndriving er kommet fram til den ansvarlige.

§ 11 Tvangsmulkt

Medietilsynet kan ilegge den ansvarlige tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelser i beskyttelsesloven § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 14 og § 15, samt i beskyttelsesforskriften § 2 annet ledd og § 4, eller enkeltvedtak fastsatt i medhold av disse bestemmelsene.

Tvangsmulkten utmåles etter en skjønnsmessig vurdering. I saker der det er relevant kan Medietilsynet se hen til hva den ansvarlige sparer ved ikke å oppfylle plikten til rett tid.

Ved forsinket betaling av tvangsmulkt løper forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Er tvangsmulkten ikke betalt ved forfall, kan gebyr og renter inndrives fjorten dager etter at varsel om inndrivning er kommet fram til den ansvarlige.

§ 12 Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft dd.mm 2015.

Fra samme tidspunkt oppheves § 2-5 og § 2-6 i forskrift 28. februar 1997 nr. 153 om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester, og § 4-2 første og annet ledd, § 4-3, § 4-4, § 4-5, 5-1, § 5-2, § 5-3, § 6-1, § 6-2, § 6-3, § 8-2, § 8-3 og § 10-3 i forskrift 20. desember 1999 nr. 1298 om film og videogram.